

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กามนิต ดิเรกศิลป์. การศึกษาแบบแผนการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ บริเวณ
อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วิชาโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2542.
กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีทางการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2540.

กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์
2536.

คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร. การขุดค้นและการศึกษาวัฒนธรรมของชุมชนโบราณที่
บ้านคูเมือง อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2524.

ฉัตรชัย พงษ์ประยูร. การตั้งถิ่นฐานมนุษย์ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2520.

ชาร์ลส์ ไฮแอม , อัมพัน กิจงาม , และวรชัย วิริยารมภ์. การศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐานสมัยก่อน
ประวัติศาสตร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย(Prehistoric Settlement
Patterns in Northeast Thailand). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2523.

ถนอมพร เลานจรัสแสง. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาโสตทัศนศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

ทิวา ศุภจรรยา. "ชุมชนโบราณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยจากหลักฐานบนภาพถ่ายทาง
อากาศ"เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ชลบุรี : ประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม
หน้า 3 , 2532 .

นคร พันธุ์ณรงค์. การศึกษาประวัติศาสตร์ในประเทศไทยและประวัติศาสตร์ไทยในยุคก่อนพุทธ
ศตวรรษที่ 19. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2527.

นวรรตน์ เกี้ยวมาศ. การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อวางแผนพัฒนาพัฒนาการ
ท่องเที่ยวในเขตชายฝั่งทะเล : กรณีศึกษา จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการสารสนเทศสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

นวลผจง จันทร์แจ่ม. ลักษณะที่เหมาะสมของโปรแกรมช่วยสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
สำหรับครูระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- นันทวรรณ (เหมินทร์) ภู่อ่าง. พลิกปมแผ่นดินไทย. ภาควิชาประวัติศาสตร์คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่ : สำนักพิมพ์เมือง, 2540.
- นำวัลย์ กิจวัชรกุล. ภูมิศาสตร์การตั้งถิ่นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไอดีเอสโตร, 2528.
- ผ่องศรี วนาสิน และทิวา ศุภจรรยา. เมืองโบราณบริเวณชายฝั่งทะเลเดิมที่ราบภาคกลาง ประเทศไทย : การศึกษาตำแหน่งที่ตั้งและภูมิศาสตร์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ผาสุข อินทวุธ. ทวารวดี : การศึกษาวิเคราะห์จากหลักฐานทางโบราณคดี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสมัย, 2542.
- ไพศาล มงคลสารสุข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ศิริรัตน์ ไตรอด. ลักษณะที่เหมาะสมของโปรแกรมช่วยสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับครูระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขา มัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ศรีศักร วัลลิโภดม. ทัศนชนกรรต์ : ภูมิศาสตร์ – ภูมิลักษณะ ตั้งบ้านแปงเมือง. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธากการพิมพ์, 2543.
- ศรีศักร วัลลิโภดม. อารยธรรมฝั่งทะเลตะวันออก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2545.
- วรศิริ สิริวิทัศน์. รายงานการวิจัยผลการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับความสามารถต่างกัน. ปัตตานี : โรงเรียนเดชะปัตตานยานุกูล ปัตตานี
- วันวสา วิโรจนารมย์. การศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในพื้นที่จังหวัดลพบุรีและนครสวรรค์ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.
- สรรพกิจ กลิ่นดาว. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์: หลักการเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- สิน สินสกุล. ตะกอนพื้นผิวบริเวณจังหวัดนครนายกและพื้นที่ใกล้เคียง : ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายกและพื้นที่ใกล้เคียง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สมพันธ์, 2539.
- สุชาติ เกาทอง. ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาพื้นถิ่นภาคตะวันออก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไอดีเอสโตร, 2544.

ภาษาอังกฤษ

- Adam, William Y. "Settlement Pattern in Microsm : The Changing Aspect of Nubian Village During Twelve Centuries." Settlement Archaeology. California : Pato Altz, 1968.
- Baena, J., Blasco, C. And Recuero, V. "The spatial analysis of bell Beaker site in the Madrid region of Spain." In Archaeology and Geographical Information Systems. 111-116. Edited by Gary Lock and Zoran Stancic Hong Kong : Graphicraft Typesetters, 1995.
- Beasley, R.E. The Effect of Browsing Devices on Learner Structural Knowledge. Achivement and Perceived Disorientation in a Hierachically Organized Hypermedia Environment. Dissertation Abstract International. 55 log, 1995.
- Benhling, R. Computer and Information Processing. Boston : Kent, 1986.
- Burrough , P.A. Principles of Geographic Information System for Land Resource Assessment. Clarendon Press : Oxford, 1987.
- Cain , H.R. Human and Economic Geography. London : Longmans , Green, 1963.
- Castle, G.H. Profiting from A Geographic Information System. third edition. Colorado , 1993.
- Choley , Richard J. And Haggett , Peter, (Eds). Model in Geography. pp.22-27. New York: 1967.
- Coles , John Morton. Experimental Archaeology. London: Academic Press, 1979.
- Dicken , Samuel N. and Pitts . Forrest R. Introduction to Cultural Geography. Waltham: Mass Ginn, 1963.
- Doxiasdis , C.A. Action for human Settlements. pp.60-62. Greece : Athens Center of Ekistics, 1976.
- Emrys , Jones. Human Geography: and introduction to man and his word. pp. 9-10. New York: Frederick A. Praeger, 1964.
- ESRI. Understanding GIS: The ARC/VIEW Method. Redlands: CA: Environmental Systems Research institute (ESRI), 1990.
- Fenton, Edwin. The New Social Studies. New York: Holt, Rinehart and Winston. Inc, 1967.
- JCR Eamm. PG Irwin. Space, people, place: economic and settlement geography. Department of Geography university of Newcastle, 1982.

- Liu, His – Chiu. Computer – Assisted Instruction in Teaching College Physics,
Dissertation Abstracts International. 42(March): 1411 –1412, 1975.
- Memford, Lewis. The City in History: It's Origins. It's Transformations and It's Prospects.
New York : Harbinger Book, 1961.
- Orilia, L.S. Computer and Information: an Introduction. New York : McGraw-Hill, 1986.
- Oswald – Gemsch, Paul. An Autoring Tool to Create Computer-Assisted Lessons (CAI).
DRTECHN. Eidgenosssche Hochschule Zurich (Switzerland), 1988.
- P.S.Hudson. A Geography of settlement. MacDonald & Evan LTD, 1976.
- Robinson, H. Geography for business Studies. London: MacDonald & Evan LTD,1972.
- Renfrew, Colin et al. Archaeology: Theories. Method and Practice. London: Yhames and
Hudson Ltd, 1984.
- Sayan Prishanchit. Assessment Towards Environmental Management Plan for
Archaeological Resource with The Applications of Remote Sensing and
Geographic Information System : A case study at Khao Wong Prachan Vally and
Lopburi Area , Central Thailand. Thesis for the Degree of Master of Science
Asian Institute of Technology, 1995.
- UN Department of Economic and Social Affairs. Human Settlements : The Environmental
Challenge. Paris: A compendium of UN Paper for the Stockholm Conference on
the Human Settlement, 1972.
- Wales H.G.Quaritch. Dvaravati the Early Kingdom of Siam. London: Bemard Quaritch,
1969.
- Wetch, David J. Settlement Patterns as an Indicator of Subsistence and Political
organization in the Pimai Region of Thailand. Papers presented in Symposium
K.1 E: The Origins of Agriculture, Metallurgy and the State in Mainland South
East Asia: Dunedin, New Zealand 8-10 February, 1983.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
Script การทำโปรแกรมประยุกต์

```
'CulturalDialog.Change
'-----

adia = self.GetDialog
prov = self.GetCurrentValue
if(prov = "<àÁ×í;Ñ§ËÇÑ'>")then
    adia.Findbyname("lst_report").empty
    return nil
end

ftb = _thm.GetFtab
str = "[changwat]="+prov.quote
abitm = ftb.GetSelection
ftb.query(str,abitm,#VTAB_SELTYPE_NEW)
flds = List.Make
for each f in ftb.GetFields
    if(f.GetName <> "Shape")then
        flds.add(f)
    end
end

lst = adia.FindbyName("lst_report")
lst.DefineFromVtab(ftb,flds,true)
lst.FitColumns(0..(flds.count-1),true)
'ftb.GetSelection.ClearAll

'CulturalDialog.Open
'-----

theView = av.GetActiveDoc
_thm = theView.FindTheme("μÓáË¹è§ªØÁª¹â°ÃÒª")
if(_thm = nil)then
    msgbox.Warning("äÁè¾ªÑé¹çéíÁÙÁ : μÓáË¹è§ªØÁª¹â°ÃÒª","Warning!")
```

```

    return nil
end
ftb = _thm.GetFtab
lst = List.Make
for each rec in ftb
    prov = ftb.ReturnValue(ftb.FindField("changwat"),rec)
    lst.add(prov)
end
lst.RemoveDuplicates
lst.Sort(true)
lst.Insert("<àÅ×Í;ÑŞËÇÑ'>")
adia = av.FindDialog("CulturalDialog")
adia.findbyname("cbo_province").DefineFromList(lst)
adia.Findbyname("lst_report").Empty
adia.Open

'CulturalDialog.SelectCulture
'-----
theView = av.GetActiveDoc
adia = self.GetDialog
_thm.SetActive(true)
ftb = _thm.GetFtab
rec = self.GetCurrentRecord
aname = ftb.ReturnValue(ftb.FindField("Name_cultu"),rec)
ashape = ftb.ReturnValue(ftb.FindField("Shape"),rec)
abitm = ftb.GetSelection
str = "([Name_cultu] = "+aname.Quote+)"
ftb.query(str,abitm,#VTAB_SELTYPE_NEW)
ftb.UpdateSelection
av.run("view.ZoomtoSelected",nil)
theView.Getdisplay.Zoomtoscale(538000)
av.DelayedRun("Culture.FlashShape",{ashape,theView},0)

```

```
'Culture.FlashShape
```

```
'-----
aSymbol = Symbol.Make(#SYMBOL_MARKER)
aSymbol.SetColor(Color.GetBlue)
aSymbol.SetSize(20)
ashp = self.Get(0)
theView = self.Get(1)
theView.GetDisplay.FlashShape(ashp,aSymbol,100,2)
```

```
'Project.Animation
```

```
'-----
atitle = av.GetName
atitle = atitle.Right(atitle.count-1)+atitle.Left(1)
av.SetName(atitle)
av.Delayedrun("Project.Animation",nil,1)
```

```
'Project.StartUp
```

```
'-----
av.SetName(" ๓»Áá;ÁÁ»ÁĐÂØ;µiáĒĀè§-ŌèµNé§ªØÁªáªÁÒ³ ")
av.Run("Project.Animation",nil)
```

การเรียกใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ จากโปรแกรม CAI

```
JumpOutReturn ("C:\ESRI\AV_GIS30\ARCVIEW\BIN32\ArcView.exe" , "culture_prj.apr"
, "0")
```


ภาคผนวก ข

รายละเอียดชุมชนโบราณในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ตาราง 7.1 ข้อมูล ของชุมชนโบราณในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

จังหวัด	ชื่อบ้าน	ยุคสมัย	พิกัดภูมิศาสตร์	ที่ตั้ง ลักษณะ และหลักฐานที่พบ
นครนายก	บ้านดงละคร (เมืองลับแล)	ทวารวดี	N 14° 09' 10" E 101° 10' 20"	บ้านดงละคร ต.ดงละคร อ. เมือง จ.นครนายก เป็นเมืองที่มีคูน้ำ คันดิน กำแพงเมืองล้อมรอบ มีลักษณะกลมรีรูปไข่ ขนาด 600 x 700 เมตร ตั้งอยู่บนที่ดอนสูง จุดสูงสุดของเนินคอนไปทางทิศ ต.อ. สูง 34 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง คันดินชั้นในสูง 5-6 เมตร ด้านนอกสูง 1-2 เมตร ทางด้านตะวันตกเป็นที่ตั้งของเมือง หลักฐานที่พบ ได้แก่ เครื่องปั้นดินเผาแบบท้องถิ่นสมัยทวารวดี เครื่องเคลือบสีน้ำตาล ลูกปัดเคลือบหลายสี พระพิมพ์ศิลปะทวารวดี กำไลสำริด
นครนายก	บ้านโคกกระโดน	ทวารวดี	N 14° 07' 58" E 101° 17' 52"	บ้านโคกกระโดน ต.ปากพลี อ.ปากพลี จ.นครนายก พบเนินดินอยู่กลางทุ่งนา มีขนาด 50 x 100 เมตร หลักฐานที่พบ ได้แก่ เครื่องปั้นดินเผาศิลปะทวารวดี ลูกปัดแก้วสีเขียว ทรายประทับดินเผารูปกลม กำไลสำริดและ ลูกปัดอะเกต
นครนายก	บ้านพรหมณี	ก่อนทวารวดี	N 14° 14' 00" E 101° 15' 08"	หมู่ 9 ต.สาธิต อ.เมือง จ.นครนายก หลักฐานที่พบ ได้แก่ เครื่องปั้นดินเผาพระพุทธรูปหินทราย ขวานหินขัด
นครนายก	บ้านเขาเพิ่ม	ก่อนทวารวดี	N 14° 12' 30" E 101° 05' 22"	บ้านเขาเพิ่ม ต.เขาเพิ่ม อ.บ้านนา จ.นครนายก พบเครื่องมือขวานหินขัด ขวานสำริด กำไลหินและชิ้นส่วนโครงกระดูกมนุษย์
ฉะเชิงเทรา	บ้านโคกหัวข้าว (โคกหัวเขา)	ทวารวดี	N 13° 48' 20" E 101° 22' 50"	บ้านโคกหัวข้าว หมู่ 3 ต.ท่าด่าน อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา มีลักษณะเป็นเนินโบราณรูปไข่ เส้นผ่าศูนย์กลาง 50 เมตร สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ประมาณ 10 เมตร บริเวณพื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่ใช้ทำการเกษตรกรรม มีเนินโบราณ 2 แห่ง ทางทิศตะวันตกของวัดเก่า ตั้งอยู่กลางทุ่งนามีต้นไม้ขึ้นปกคลุม สูงจากพื้นที่โดยรอบประมาณ 4 เมตรหลักฐานที่พบคือ เศษภาชนะดินเผาทั้งเนื้อดินธรรมดา เนื้อหิน และเนื้อแกร่ง
ฉะเชิงเทรา	บ้านบึงไผ่ดำ	ทวารวดี	N 13° 31' 04" E 100° 22' 44"	บ้านบึงไผ่ดำ ต.ศาลาแดง อ.บางน้ำเปรี้ยว จ.ฉะเชิงเทรา พื้นที่ทั่วไปสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 1-3 เมตรพบ หลักฐานเครื่องมือหิน ขวานหินขัด ภาชนะดินเผาเช่น หม้อ ขาม ช้อน ทัพพี เบ้า ฐานรอง ลูกกระสุนดินเผา และพบโครงกระดูกสัตว์ประเภทวัว ควาย ช้าง

จังหวัด	ชื่อบ้าน	ยุคสมัย	พิกัดภูมิศาสตร์	ที่ตั้ง ลักษณะ และหลักฐานที่พบ
ชลบุรี	โคกพุทธา (โคกพุทธา)	ก่อนทวารวดี	N 13° 15' 00" E 101° 26' 00"	ต.วัดโบสถ์ อ.พนัสนิคม เป็นเนินดินเล็ก ๆ รูปร่างค่อนข้างกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 50 - 80 เมตร สูงประมาณ 3 เมตร จากที่ราบโดยรอบ หลักฐานที่พบ คือ โครงกระดูกมนุษย์ กระดูกสัตว์ เปลือกหอย เศษภาชนะดินเผา เครื่องมือหินขัด และเครื่องมือเครื่องใช้อื่น ๆ
ชลบุรี	วัดหัวถนน	ทวารวดี	N 13° 31' 05" E 101° 12' 25"	บ้านหัวถนน หมู่ 4 ต.หัวถนน อ.พนัสนิคม สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 5 เมตร
ชลบุรี	บ้านหนองโน	ก่อนทวารวดี	N 13° 30' 00" E 101° 05' 07"	ตั้งอยู่ในเขต ต.ไร่หลักทอง อ.พนัสนิคม ลักษณะเป็นเนินดินเตี้ย
ชลบุรี	โคกขี้หนอน	ก่อนทวารวดี	N 13° 30' 00" E 101° 05' 07"	บ้านโคกขี้หนอน ต.โคกขี้หนอน อ.พานทอง ลักษณะเป็นเนินดินขนาดใหญ่ รูปร่างค่อนข้างกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 50 เมตร ห่างจากโคกพนมดีประมาณ 6 ก.ม. พบเศษภาชนะดินเผา กระดูกสัตว์กระจายอยู่ทั่วไป
ชลบุรี	โคกกระเหียง (โคกฝรั่ง)	ก่อนทวารวดี	N 13° 30' 00" E 101° 05' 07"	ต.บ้านเก่า อ.พานทอง สภาพเป็นเนินดินรูปกลมขนาดใหญ่ตั้งอยู่กลางทุ่งนา สูงจากพื้นประมาณ 5 กิโลเมตร
ชลบุรี	โคกท่าเจริญ	ก่อนทวารวดี	N 13° 30' 00" E 101° 05' 07"	อ.พานทอง
ชลบุรี	โคกฝ้าย	ก่อนทวารวดี	N 13° 28' 00" E 101° 10' 01"	ต.หน้าประตู อ.พานทอง เป็นเนินดินขนาดเล็ก ค่อนข้างกลมอยู่ใกล้โคกกระกา หลักฐานที่พบ คือ เศษภาชนะดินเผา
ชลบุรี	บ้านนายคุ้ม	ทวารวดี	N 13° 30' 00" E 101° 05' 07"	บ้านหนองไม้แดง อ.เมือง ลักษณะเป็นเนินดินขนาดใหญ่
ชลบุรี	บ้านหนองปักซี	ทวารวดี	N 13° 15' 00" E 101° 26' 00"	บ้านหนองปักซี ต.ดอนหัวฬ่อ อ.เมือง เนินดินตั้งบนที่ราบ สูงจากพื้นนาประมาณ 3 เมตร
ชลบุรี	เนินคุณยาย	ทวารวดี	N 13° 31' 05" E 101° 12' 25"	บ้านสามกมล อ.เมือง ลักษณะเป็นเนินดินคล้ายรูปครึ่งวงกลม สูงจากพื้นนา 2 เมตร

จังหวัด	ชื่อบ้าน	ยุคสมัย	พิกัดภูมิศาสตร์	ที่ตั้ง ลักษณะ และหลักฐานที่พบ
ชลบุรี	เมืองศรีพโล	ทวารวดี	N 13° 24' 30" E 101° 59' 30"	บ้านศรีพโล ต.หนองไม้แดง อ.เมือง ลักษณะเมืองตั้งอยู่บนเนินดิน บริเวณรอบๆคือด้านตะวันตก และด้านเหนือติดต่อกับที่ราบลุ่มชั้นและริมทะเล ที่เป็นขอบของอ่าวบางประกง ตั้งอยู่ห่างทะเลประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นรูปสี่เหลี่ยม เคยมีกำแพงดินโอบล้อม ไม่มีคูน้ำเพราะตั้งอยู่บนที่สูง กำแพงดินสูงจากพื้นดินประมาณเกือบ 3 เมตร สันนิษฐานว่าเคยเป็นเมืองสำคัญของเรือเดินทะเลสมัยโบราณ
ชลบุรี	บ้านหน้าพระธาตุ	ทวารวดี	N 13° 28' 00" E 101° 10' 01"	บ้านหน้าพระธาตุ หมู่ 1 ต.หน้าพระธาตุ อ.พนัสนิคม ตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่ม สูงประมาณ 4 เมตรจากระดับน้ำทะเล หลักฐานที่พบ คือ พระพุทธรูปสมัยทวารวดี เทวรูปพระนารายณ์สวมหมวกแขก พระพิมพ์ปางสมาธิ เครื่องถ้วย ภาชนะดินเผาทั้งแบบเนื้อดิน ธรรมดาและเนื้อแกร่ง
ชลบุรี	เมืองพญาเร่ (บ้านบ่อทอง)	ทวารวดี	N 13° 15' 00" E 101° 26' 00"	ตั้งอยู่ในเขต ต.บ่อทอง อ.บ่อทอง เป็นเมืองที่ตั้งอยู่บนเนินสูง 71 เมตร จากระดับน้ำทะเลบริเวณที่ลุ่มต่ำรอบๆ มีระดับตั้งแต่ 59-60 เมตร ห่างจากเมืองพระรถ 32 กิโลเมตร ลักษณะเมืองเป็นรูปรี มีคูน้ำคันดินล้อมรอบ 2 ชั้น ชั้นแรกมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1,100 ม. ส่วนชั้นในเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 600 เมตร สภาพของคูน้ำและกำแพงดินที่เหลืออยู่ สูงประมาณ 1 เมตร วัดจากระดับคูน้ำ ส่วนคูเมืองตอนที่กว้างที่สุดราว 11 เมตร สูง 71 เมตรจากระดับน้ำทะเล
ชลบุรี	โคกพนมดี	ก่อนทวารวดี	N 13° 34' 00" E 101° 08' 30"	หมู่ 3 ต.ท่าข้าม อ.พนัสนิคม เป็นเนินดินรูปร่างค่อนข้างกลม เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 230 เมตร อยู่กลางที่ราบชายฝั่งทะเลเดิม สูง 1-3 เมตร จากระดับน้ำทะเล ห่างจากชายฝั่งทะเลปัจจุบัน 20 กิโลเมตร ตัวเนินจะยกขอบสูงชันโดยรอบ ความสูงระหว่าง 10-12 เมตร กลางเนินเป็นแอ่งสูง 7 เมตร จากพื้นนารอบเนินดิน จุดสูงสุดของเนินอยู่สูงกว่าพื้นที่ราบลุ่มที่ตั้งอยู่รอบ ๆ 12 เมตร
ชลบุรี	โคกกระกา	ก่อนทวารวดี	N 13° 30' 00" E 101° 05' 07"	หมู่ 3 ต.หน้าประดู่ อ.พานทอง เป็นเนินดินรูปไข่ค่อนข้างยาวตามแนวตะวันตกเฉียงเหนือ/ตะวันออกเฉียงใต้ จุดสูงสุดของเนิน อยู่ทางตอนเหนือ สูงกว่าพื้นที่รอบๆ ประมาณ 6 เมตร ทางทิศใต้ของเนิน มีลำน้ำเก่าชื่อ คลองสายบัว ไหลไปบรรจบกับคลองบางนาง และไหลลงสู่น้ำบางประกงซึ่งอยู่ห่างไปทางทิศตะวันตก 7 ก.ม. พบหลักฐาน เช่น โคกกระดุกมนุษย์ กระดุกสัตว์ เปลือกหอย เศษภาชนะดินเผา เครื่องประดับ แหวนสำริด ถ้วยสำริด ลูกปัดแก้วสีต่างๆ ลูกปัดหินคาร์เนเลียนและอาเกต

จังหวัด	ชื่อบ้าน	ยุคสมัย	พิกัดภูมิศาสตร์	ที่ตั้ง ลักษณะ และหลักฐานที่พบ
สระแก้ว	บ้านกุดหิน	ก่อนทวารวดี	N 13° 35' 30" E 102° 30' 20"	หมู่ 4 ต.คณาไส อ.อรัญประเทศ พบเศษภาชนะดินเผา กำไลสำริด โครงกระดูกมนุษย์ สมัยก่อนประวัติศาสตร์ พระพุทธรูปหินทรายสีเขียว
สระแก้ว	บ้านเขาอกรรจ์	ก่อนทวารวดี	N 13° 39' 42" E 102° 08' 48"	บ้านเขาอกรรจ์ ต.เขาอกรรจ์ อ.สระแก้ว ลักษณะเป็นเขาโดดๆ สูง 240 เมตรจากระดับน้ำทะเล สูงจากพื้นที่ราบ ประมาณ 180 เมตร ด้านหน้าเขาสูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ 60 เมตร
สระแก้ว	เขามะกา	ก่อนทวารวดี	N 13° 47' 55" E 101° 56' 36"	บ้านห้วยกระบอก หมู่ 15 ต.ศาลาลำดวนอ.กบินทร์บุรี สูง 100 เมตรจากพื้นที่โดยรอบ และสูง 138 เมตรจากระดับ น้ำทะเลปานกลาง ห่างลำห้วยมะกา ทางทิศตะวันออกประมาณ 800 เมตร
สระแก้ว	บ้านกุดม่วง	ทวารวดี	N 14° 03' 04" E 102° 26' 08"	บ้านกุดม่วง ต.บ้านเมืองไผ่ อ.อรัญประเทศ
สระแก้ว	บ้านปราสาทเขาโล้น	ไม่ปรากฏ	N 14° 03' 04" E 102° 26' 08"	บ้านปราสาทเขาโล้น ต.ตาพระยา อ.ตาพระยา
สระแก้ว	บ้านหนองกระทุ่ม	ไม่ปรากฏ	N 14° 03' 16" E 102° 43' 49"	บ้านหนองกระทุ่ม ต.ตาพระยา อ.ตาพระยา
สระแก้ว	บ้านเจริญสุข	ไม่ปรากฏ		บ้านเจริญสุข ต.ตาพระยา อ.ตาพระยา
สระแก้ว	สระพระเนตร	ไม่ปรากฏ	N 13° 44' 44" E 102° 09' 22"	ต.ท่าเกษม อ.เมืองสระแก้ว
สระแก้ว	บ้านโนน	ไม่ปรากฏ	N 13° 42' 19" E 102° 18' 58"	บ้านโนน ต.ท่าเกวียน อ.วัฒนานคร
ชลบุรี	เมืองพระรถ	ทวารวดี	N 13° 27' 30" E 101° 11' 00"	บ้านหน้าพระธาตุ ต.หน้าพระธาตุ อ.พนัสนิคม

จังหวัด	ชื่อบ้าน	ยุคสมัย	พิกัดภูมิศาสตร์	ที่ตั้ง ลักษณะ และหลักฐานที่พบ
ปราจีนบุรี	บ้านโคกวัด	ก่อนทวารวดี	N 13° 53' 32" E 101° 24' 56"	บ้านโคกวัด ต.โคกปี่ อ.ศรีมหาโพธิ์
ปราจีนบุรี	บ้านปราสาท	ทวารวดี	N 13° 52' 12" E 101° 42' 38"	บ้านปราสาท ต.กบินทร์บุรี อ.กบินทร์บุรี
ปราจีนบุรี	บ้านลำพันตา	ทวารวดี	N 14° 05' 03" E 101° 47' 26"	บ้านลำพันตา ต.นาดี อ.นาดี
ปราจีนบุรี	บ้านเกาะมอน	ทวารวดี	N 14° 05' " E 101° 48' 54"	บ้านเกาะมอน ต.นาดี อ.นาดี
ปราจีนบุรี	บ้านแดง	ทวารวดี	N 14° 06' 24" E 101° 47' 40"	บ้านแดง ต.นาดี อ.นาดี
ปราจีนบุรี	บ้านโลก	ก่อนทวารวดี	N 14° 04' 18" E 101° 80' 02"	บ้านโลก ต.นาดี อ.นาดี
สระแก้ว	บ้านเมืองไผ่	ทวารวดี	N 13° 40' 00" E 102° 28' 30"	หมู่ 1 ต.บ้านเมืองไผ่ อ.อรัญประเทศ เป็นชุมชนโบราณขนาดใหญ่ ที่ยังแลเห็นร่องรอยคูน้ำคันดินล้อมรอบชัดเจน ลักษณะรูปกลมรี หลักฐานที่พบได้แก่ เศษภาชนะดินเผาชนิดผิวเรียบ
สระแก้ว	บ้านหันทราย	ทวารวดี	N 13° 48' 24" E 102° 28' 46"	บ้านหันทราย ต.หันทราย อ.อรัญประเทศ
สระแก้ว	บ้านหอย	ทวารวดี	N 13° 43' 36" E 102° 18' 17"	บ้านหอย ต.ท่าเกวียน อ.วัฒนานคร มีร่องรอยชุมชนโบราณรูปกลมรีปัจจุบันถูกกลืนกลบด้วยการทำถนนและการทำไร่นาของชาวบ้าน พบแค่เพียงเศษภาชนะดินเผาเล็กน้อย

จังหวัด	ชื่อบ้าน	ยุคสมัย	พิกัดภูมิศาสตร์	ที่ตั้ง ลักษณะ และหลักฐานที่พบ
ปราจีนบุรี	บ้านโคกขวาง	ทวารวดี	N 14° 00' 30" E 101° 57' 10"	บ้านหนองโพรง ต.หนองโพรง อ.ศรีมหาโพธิ ลักษณะเมืองเป็นรูปครึ่งวงกลม มีรัศมีราว 900 เมตร สูงจากระดับน้ำทะเล 19 เมตร พื้นที่รอบๆ สูง 10 เมตร จาก ระดับน้ำทะเลปานกลาง เดิมมีคูน้ำคันดินล้อมรอบ แต่ได้ถูกทำลายจนหมดสิ้น แนวคันดิน สันนิษฐานว่าเป็นแนว ถนนโบราณ ตัดผ่านไปจนถึงเมืองศรีมโหสถ เมืองนี้อยู่ห่างจากแม่น้ำบางปะกงประมาณ 2 ก.ม. และห่างจากแม่น้ำ ปราจีนบุรีเพียง 2 ก.ม.
ปราจีนบุรี	สระมรกต	ทวารวดี	N 13° 43' 38" E 101° 25' 38"	บ้านสระข่อย หมู่ 1 ต.โคกไทย อ.โคกปี่ ตั้งอยู่บนที่ดอน สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 20 เมตร เป็นที่ ตั้งชุมชนโบราณหลายสมัย ในที่เดียวกัน ในอดีต มีการติดต่อค้าขายกับชุมชนโบราณใกล้เคียงอย่างกว้างขวาง
ปราจีนบุรี	บ้านสระมะเขือ	ทวารวดี	N 13° 54' 24" E 101° 25' 42"	บ้านสระมะเขือ หมู่ 1 ต.โคกปี่ อ.ศรีมโหสถ ตั้งอยู่บนที่ราบสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ประมาณ 10 เมตร
ปราจีนบุรี	บ้านหัวข่า	ทวารวดี	N 13° 55' 00" E 101° 27' 20"	บ้านหัวข่า หมู่ 5 ต.หัวข่า อ.ศรีมโหสถ ตั้งอยู่บนที่ราบสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 10 เมตร
ปราจีนบุรี	บ้านเกาะเด็ด	ทวารวดี	N 13° 56' 50" E 101° 29' 40"	บ้านเกาะเด็ด หมู่ 1 ต.หนองโพรง อ.ศรีมหาโพธิ ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบมีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 5 เมตร หลักฐานที่พบได้แก่ แนวถนนโบราณ และเครื่องปั้นดินเผา
ปราจีนบุรี	เมืองเล็ก	ทวารวดี		ต.โคกปี่ อ.ศรีมโหสถ เป็นเมืองขนาดเล็ก รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 240 เมตร ยาว 390 เมตร มีคูน้ำและคันดินล้อมรอบ ตรงกลางมีบ่อน้ำ
ปราจีนบุรี	บ้านหอยโคก	ทวารวดี	N 13° 28' 18" E 101° 54' 20"	บ้านหอยโคก หมู่ 4 ต.หัวข่า อ.ศรีมหาโพธิ ตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่ม สูง 10 เมตรจาก ระดับน้ำทะเลปานกลาง
ปราจีนบุรี	บ้านหนองทะเล	ไม่ปรากฏ	N 14° 05' 42" E 101° 47' 09"	บ้านหนองทะเล ต.นาดี อ.นาดี อ.ศรีมหาโพธิ
ปราจีนบุรี	บ้านเกาะม่วง	ทวารวดี	N 13° 57' 00" E 101° 30' 02"	บ้านเกาะม่วง หมู่ 7 ต.หนองโพรง อ.ศรีมหาโพธิ หลักฐานที่พบได้แก่ เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดินต่างๆ

จังหวัด	ชื่อบ้าน	ยุคสมัย	พิกัดภูมิศาสตร์	ที่ตั้ง ลักษณะ และหลักฐานที่พบ
ฉะเชิงเทรา	บ้านคูเมือง	ทวารวดี	N 13° 22' 42" E 101° 22' 22"	บ้านคูเมือง ต.เกาะขนุน อ.พนมสารคาม มีคูน้ำคันดินล้อมรอบเป็นรูปกลมรีขนาด 600 x 351 เมตร ชุมชนนี้มีร่องรอยคูน้ำคันดินเก่าทางด้านใต้อีก 2 แห่ง แสดงให้เห็นว่า เคยมีการร่นเขตชุมชน 2 ครั้งด้วยกัน โดยฝั่งชุมชนเดิมก่อนการร่นบริเวณ มีลักษณะค่อนข้างไปทางรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาด 1,200 X 600 เมตร
ฉะเชิงเทรา	วัดแปลงยาว	ทวารวดี	N 13° 36' 36" E 101° 16' 27"	บ้านแปลงยาว หมู่ 3 ต.แปลงยาว อ.แปลงยาว ตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ราบลุ่ม สูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ 5 เมตร หลักฐานที่พบคือ ลูกปัด และเศษภาชนะดินเผา
ฉะเชิงเทรา	บ้านบึงกระจับ	ทวารวดี	N 13° 42' 15" E 101° 20' 24"	บ้านบึงกระจับ หมู่ 6 ต.เมืองเก่า อ.พนมสารคาม พื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 6 เมตร พบชิ้นส่วนเศษเครื่องถ้วยชาม และเศษภาชนะดินเผาแบบเนื้อดิน
ฉะเชิงเทรา	โคกพนมราบ	ก่อนทวารวดี	N 13° 01' 05" E 101° 15' 11"	ตั้งอยู่บริเวณบ้านพนมราบ หมู่ 3 ต.สิบเข็ดคอก อ.บ้านโพธิ์ สภาพเป็นเนินดินเตี้ยๆ รูปสี่เหลี่ยมบนที่ราบทุ่งนา ตัวเนิน สูงจากพื้นนาโดยรอบประมาณ 0.5 เมตร เป็นชุมชนขนาดเล็กที่ตั้งถิ่นฐานในระยะเวลายาวนาน อาศัยทรัพยากรทางทะเล
ฉะเชิงเทรา	บ้านกระบกหวาน	ไม่ปรากฏ	N 13° 41' 33" E 101° 42' 01"	บ้านกระบกหวาน ต.ทุ่งพระยา อ.สนามชัยเขต
ฉะเชิงเทรา	บ้านท่าลาดใต้	ไม่ปรากฏ	N 13° 43' 35" E 101° 21' 10"	บ้านท่าลาดใต้ หมู่ 5 ต.ท่าด่าน อ.พนมสารคาม ตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่ม พบแนวคันดิน สันนิษฐานว่า จะเป็นถนนพระรถ สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 7 เมตร หลักฐานที่พบได้แก่ เศษเครื่องปั้นดินเผา เครื่องถ้วยชาม พระพุทธรูป
ปราจีนบุรี	เมืองศรีมโหสถ (เมืองพระรถ,ศรีวัด สระประะ)	ทวารวดี	N 13° 53' 30" E 101° 25' 00"	ตั้งอยู่ในเขต 3 หมู่บ้าน คือ บ้านโคกวัด บ้านสระมะเขือ และบ้านสะแก ต.โคกปี่ อ.ศรีมโหสถ ตั้งอยู่บนที่ดอน สูง 20 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง บน 20 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนตะพักที่ราบชันบันไดกลางและต่ำ ขอบที่ราบภาคกลางลาดเอียงไปทางใต้ และ ต.ต (ลักษณะเป็นแหลมยื่นจากทางทิศต.อ ด้านเหนือ ต.ต และตะวันตกเฉียงใต้ เป็นที่ราบต่ำ) เป็นเมืองโบราณขนาดใหญ่ใช้หรือรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมมน มีคูน้ำ คันดินและกำแพงเมืองล้อมรอบ ขนาดของเมืองกว้าง 700 x 1,550 เมตร คูเมืองกว้าง 18 เมตร กลางเมืองมีคูน้ำเรียกว่า คูลูกศรเชื่อมคูเมืองด้านทิศเหนือและทิศใต้ ทำให้ตัวเมืองแยกเป็นสองส่วน ปัจจุบันอยู่ทางทะเลที่ปากแม่น้ำบางปะกง 55 กิโลเมตร หลักฐานที่พบ ได้แก่ เครื่องปั้นดินเผา ลูกปัดแก้วมีสี พระพุทธรูปปางต่างๆ ต่างหู และกำไล

จังหวัด	ชื่อบ้าน	ยุคสมัย	พิกัดภูมิศาสตร์	ที่ตั้ง ลักษณะ และหลักฐานที่พบ
ชลบุรี	เนินเกาะกลาง	ทวารวดี	N 13° 30' 00" E 101° 05' 07"	บ้านมาบสามเกลียว ต.ดอนหัวฬ่อ อ.เมือง ลักษณะเป็นเนินขนาดเล็ก รูปร่างเกือบกลม
ชลบุรี	บ้านดอนล่าง	ทวารวดี	N 13° 30' 00" E 101° 05' 07"	บ้านดอนล่าง ต.ดอนหัวฬ่อ อ.เมือง ลักษณะเป็นเนินดินเตี้ย อยู่กลางทุ่งนา สูงประมาณ 2 เมตร
ชลบุรี	เนินสำโรง	ทวารวดี	N 13° 30' 00" E 101° 05' 07"	บ้านมาบสามเกลียว ต.ดอนหัวฬ่อ อ.เมือง จ.ชลบุรี ลักษณะเป็นเนินดินขนาดเล็กถึงกลาง สูงจากพื้นนา 2 เมตร
ระยอง	วัดบ้านค่าย	ทวารวดี	N 12° 45' 30" E 101° 17' 50"	หมู่ 5 ต.บ้านค่าย อ.บ้านค่าย
จันทบุรี	เมืองจันทบุรีเก่า (เมืองจันทบูร)	ทวารวดี	N 13° 37' 00" E 102° 06' 48"	ตั้งในเขตเทศบาลเมือง อ.เมือง มีขนาดประมาณ 1,000 x 2,000 เมตร ตั้งอยู่บนเนินสูง โดยทางทิศตะวันออก ทิศใต้ และ ทิศเหนือ มีคูน้ำธรรมชาติ ส่วนทางด้านทิศตะวันตกมีคูน้ำ คันดิน
จันทบุรี	เมืองพะเนียด (เมืองกาไว)	ทวารวดี	N 12° 35' 30" E 102° 09' 20"	บริเวณเชิงเขาสระบาป ต.คลองนารายณ์ อ.เมือง ลักษณะกำแพงเมือง ก่อด้วยศิลาแลง กว้าง 16 เมตร ยาว 26 เมตร เหลือคูน้ำบางส่วนทางทิศใต้ ตัวเมืองเพี้ยตั้งอยู่ระหว่างคลองดาวเรือง และคลองนารายณ์ สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 7 เมตร พบศิลาจารึก
จันทบุรี	บ้านคลองบอน	ก่อนทวารวดี	N 13° 05' 05" E 102° 40' 00"	บ้านคลองบอน ต.หนองตากง อ.โป่งน้ำร้อน เป็นเนินดินในที่ราบเชิงเขา พื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด จุดศูนย์กลางสูง 120 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีลำน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ ระบายสองข้าง ทิศตะวันออกคือ คลองบอน ห่างไปทางทิศตะวันตก 500 เมตร พบหลักฐานโครงกระดูกมนุษย์ กำไลหินขัด แกนกำไลหิน ขวานหินขัด และเครื่องมือหินขัด
จันทบุรี	บ้านโพธิ์		N 13° 02' 12" E 102° 24' 37"	ต.หนองตากง อ.โป่งน้ำร้อน จ.จันทบุรี ลักษณะเป็นเนินดินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าติดกับตะพักริมน้ำ พบเศษภาชนะดินเผาเนื้อเครื่องดินตบแต่งด้วยลวดลายขูดขีด ขวานหินขัด โครงกระดูกมนุษย์ กระดูกสัตว์ สก่เกิดหิน

ที่มา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานการท่องเที่ยวภาคตะวันออก

ภาคผนวก ค

แบบประเมินการใช้สื่อการเรียนการสอน

แบบประเมินการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนเตรียมทหาร
ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

อาจารย์ผู้สอน.....วิชา.....ชั้นปีที่.....ตอนเรียนที่.....

ขอให้ นตท.ตอบแบบประเมินนี้ตามความเป็นจริง อาจารย์ผู้สอนมีความปรารถนาอย่างจริงใจในการที่จะปรับปรุงวิธีการสอนของตนเองในการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อประโยชน์ในการสอน นตท.รุ่นต่อไป ขอขอบคุณในความร่วมมือเป็นอย่างดี

ให้ นตท. ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนดให้ตามความเห็นของ นตท.

หัวข้อแบบประเมิน	ระดับการประเมิน			
	มาก (๓)	ปานกลาง (๒)	พอใช้ (๑)	คะแนน
๑..อาจารย์ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย				
๒..อาจารย์มีการแนะนำ สื่อฯ เพื่อให้เกิดความเข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติ				
๓..อาจารย์ใช้สื่อที่เหมาะสม กระตุ้นให้ นตท. ใฝ่การเรียนรู้				
๔..ระดับความยากของการใช้เครื่องมือประกอบการเรียน				
๕..ความเข้าใจต่อเนื้อหาวิชาที่อาจารย์กำหนดให้				
๖..ความน่าสนใจของสื่อการเรียนการสอน				
๗..การนำเสนอเนื้อหา กระชับ ครบถ้วน				
๘..นตท.สามารถใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนด้วยตนเอง				
๙..มีการกำหนดการวัดและประเมินผลไว้อย่างเหมาะสม				
๑๐..อาจารย์สามารถประยุกต์ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม				

ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ที่เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนวิชานี้.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ภาพถ่ายบริเวณพื้นที่ศึกษา

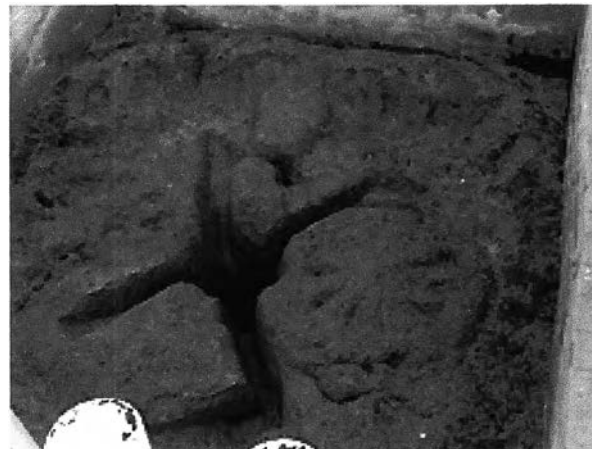
ภาพถ่ายบริเวณพื้นที่ศึกษา

ภาพที่ 7.1 โบราณสถานสร้:มร้กต

ภาพที่ 7.2 สระน้ำศักดิ์สิทธิ์ ที่อยู่ในอาณาเขต โบราณสถานสร้:มร้กต

ภาพที่ 7.3 รอยพระพุทธรูปาตุ

ภาพที่ 7.4 ปราสาท และ บริเวณฐานของ องค์ปราสาทประธานเดิม

ภาพที่ 7.5 ศิลาแลง (สันนิษฐานว่าเคยเป็น เศียร พญานาค มาก่อน)

ภาพที่ 7.6 เสานางเรียง ที่ยังคงหลงเหลือ

โคกพนมดี

ภาพที่ 7.7 โคกพนมดีในปัจจุบัน

ภาพที่ 7.8 การใช้ประโยชน์จากที่ดินบริเวณโบราณสถานโคกพนมดี

ภาพที่ 7.9 บ้านดงละครในปัจจุบัน

ภาพที่ 7.10 ทางคมนาคมในบ้านดงละครปัจจุบัน

ภาพที่ 7.11 สภาพคันดินที่ใช้เป็นกำแพงเมืองในอดีตของบ้านดงละคร

ภาพที่ 7.12 สภาพคูน้ำในปัจจุบัน

ภาพที่ 7.13 สภาพกำแพงเมืองในปัจจุบัน

ภาพที่ 7.14 สภาพโบราณสถานที่หลงเหลือในเขตบ้านดงละคร

ภาพที่ 7.15 การสร้างสิ่งก่อสร้างบริเวณโบราณสถาน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นาวาตรีหญิงสุพิชฌาย์ สันนหจันทร์ เกิดวันที่ 4 มีนาคม ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2529 เริ่มเข้ารับราชการตำแหน่งอาจารย์ กองวิชาสังคมศาสตร์ โรงเรียนเตรียมทหาร กรมยุทธศึกษาทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด ถึงปัจจุบัน และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์ ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2545

